

217
15
23

ДНЕВНИКЪ VI.

Засѣданнето се откри на 11 и единъ четвъртъ часа отъ г. Подпрѣсѣдателя, който при това обяви, че понеже секретари г. Т. Икономовъ е заболѣлъ, протоколитѣ отъ миналитѣ двѣ засѣдания не сж могли да бѣдѣт готови. За замѣстванне на г. Т. Икономова въ сегашното засѣдание г. Подпрѣсѣдатель покани Събранието да назначи нѣкое друго лице. Събранието еднодушно посочи на г. К. Стоилова, който и залови мѣстото на секретарь. При провѣркхтж на присжтствующитѣ депутати Хасанъ Хюсни Ефенди изъ г. Самоковъ прѣдяви на бюрото своитѣ пълномощия и каза, че е пристигнхлъ за Събранието. Присжтствувахж въ засѣданнето 217 депутати, а отсутствувахж 15.

Г. Подпрѣсѣдатель като обяви, че дневния въпросъ е избираннето на секретари и квесторитѣ. Г. Савва Илиевъ забѣлѣжи, че числото на секретаритѣ трѣба да бѣде повече отъ шестъ, защото държанието на протоколитѣ и по-Русски удво-ява работата имъ.

На това г. Цанковъ отговори, че повечето секретари не сж толкова нуждни, защото протоколитѣ не ще се ѣржатъ ѣ на Русски, а само ще се прѣвождатъ и печататъ на Руски.

Г. С. Беронъ се съгласява съ мнѣнието на Цанкова, колкото за протоколитѣ на Руски языкъ, нѣ прѣдлага за секретари да се избержт таквизи лица, които познаватъ нѣкои иностранны язици, потрѣбни за нашето Събрание.

Г. Т. Станчевъ като желае да избѣгнхтъ нѣкои мжчнотии и да се негуб-врѣме въ избиранията, прѣдлагж да се назначхтъ кандидати за секретара въ двойно число.

Г. Никола Даскаловъ намира за нужно да попита не се ли знае каква е причината на това, дѣто двама отъ иностранныитѣ делегати именно Австроунгарский и Турский не сж подписали протокола за откриванието на Народното Събрание, когато сѣкиму отъ насъ е извѣстно, че тий присжтствувахж на откриванието.

Като въ отвѣтъ на г. Даскалова Преосвященный Софійский побърза да каже, че му е съобщено, какво г. Австроунгарский делегатъ желялъ да подпише рѣчений протоколъ.

Върху това пакъ г. Казанакли забѣлѣжи, че подобрѣ е въ отсутствието на г. Намѣстника на ИМПЕРАТОРСКИЙ Коммисаръ тоя въпросъ да се неразглѣдва, защото освѣнъ него никой не може да ни даде вѣрни и точни свѣдѣния върху работхтж.

Г. Д. Цанковъ заява, че отъ думитѣ на г. Казанакли се поражда новъ въ-просъ, върху който се призовава вниманието на Събранието. Този въпросъ е: мо-

жемъ ли да разискваме и рѣшаваме въ засѣданията на Народното Събрание, когато Н. Превъсходителство Намѣстника отсъствува?

Г. Подпрѣдсѣдателятъ мисли, че думитѣ на г. Казанакли се отнасятъ само до сегашния случай и не заключаватъ смислъ за общо правило.

Г. Петко Каравеловъ казва, че въпросътъ повдигнатъ отъ г. Даскалова е ясенъ и не изисква никакво обсъждане, за да ни се казва, че не можемъ да го разгледаме безъ Намѣстника на ИМПЕРАТОРСКИЙ Коммисаръ.

Г. Балабановъ счита за нужно да каже отъ трибуната, че повдигнатий отъ г. Даскалова въпросъ е твърдѣ важенъ. Испрошенитѣ отъ Европейскитѣ сили комисари за да нагледатъ какъ се устроява България сж господари на своитѣ постъпки и могатъ да иматъ причини да подписватъ или не протоколитѣ на Народното ни Събрание, а като е тѣй, то присѣтствието или не на Н. Превосходителство Намѣстника става излишно тука потая простъ причинъ, че въпроса никакъ не се касне до него. При това азъ не зная, за що да се утруждава той съ такъви въпроси.

Ролята на г. Намѣстника е опрѣдѣлена много добръ въ словото на Н. Сиятелство, тая роля не е политическа. Той има въ Нашето Събрание чисто съвѣщателенъ гласъ. Нѣ ние като членове на Народното Събрание като народъ имаме твърдѣ голѣмъ интересъ да знаемъ по какви причини не сж подписани двамата делегати. Ние, господа, продължи ораторътъ, полагаме основата на нашия политически животъ, а тоя животъ се основава на единъ международенъ актъ. Господа Коммисари сж дошли между насъ съ най добритѣ намѣрения. Тий прѣдставяватъ Правительства, които много се направили и могатъ направити за насъ. При всичкитѣ голѣминѣ на нашата жива благодарностъ къмъ освободителкитѣ на отечеството ни Руссия, ние не трѣба да забравяме и задлъженията си къмъ Европъ. Заради това азъ предлагамъ да се помоли г-нъ Прѣдсѣдателятъ, който спорѣдъ Правилника трѣба да държи сношения съ разнитѣ началства и лица на дѣлата на Събранието, или самъ да иде при неподписанитѣ и откровенно да пита, по какви причини не сж подписали или пакъ да моли Н. Сиятелство г. Коммисара да му каже, защо отъ нѣкои отъ г. г. Делегати не е билъ подписанъ протокола. Народното Събрание може да направи това и чрезъ една депутация, което въ негово имя ще се прѣдстави прѣдъ неподписанитѣ Коммисари и ще ги помоли да явятъ причинитѣ на неподписанието; нѣ горний способъ ми се вижда по удобенъ и приличенъ. Имаме голѣмъ интересъ да знаемъ гдѣ стоимъ, какъ стоимъ и що вършимъ. Като незнаемъ да сме направили нѣщо лошаво нѣкому и като питаемъ най дълбоко уважение къмъ Европъ, намъ е много потрѣбно да знаемъ тѣзи причини защото безъ това незнаемъ кѣдѣ отиваме...

Г. С. Беронъ е напълно съгласенъ съ г. г. Даскалова и Балабанова; той мисли обаче, че тѣзи въпроси трѣба да вървятъ слѣдъ избиранieto на бюрото и настоява да се избертъ въ числото на секретаритѣ и такъви лица, които знаятъ иностранны езици.

Г. Балабановъ отговаря на г. Берона, че прѣдложението на последния му се види не до тамъ парламентарно, защото внася въ разискванията другъ въпросъ прѣди да са е разгледалъ първия.

Г. Грековъ отъ своя странж мисли, че не е било до тамъ парламентарно, и това, дѣто да се повдигатъ въпроси, които сж вънъ отъ дневний рѣдъ, защото тѣй ще се пускаме въ нови и външни въпроси и никога не ще додемъ до дневнитѣ. По тая причинж г. Грековъ, прѣдлага възбудений отъ Даскалова въпросъ да се остави за сега на странж. Нѣкои и други отъ Събранието като искаахж желание да се подложи на гласуване по напрѣдъ прѣдложението на Даскалова, Н. Преосвященство г. Климентъ възрази, че ако оставимъ за сѣгнѣ г. Бероновото прѣдложение което се касае до дневния рѣдъ и е поставено по-напрѣдъ, то ще значи да стѣпчемъ едно прѣдложение и да се залавяме за друго, което е нѣщо неправилно.

Г. Подпрѣдсѣдатель направи питанне кое отъ двѣтѣ прѣдложения ще удобри Събранието и заяви че, спорѣдъ него, тѣзи прѣдложения трѣба да се подложатъ на гласуване; нъ като прѣдложението на Берона се касае до дневний въпросъ, то туй прѣдложение ще се тури подъ гласуване по напрѣдъ.

Г. Казанакли казва, че всяко прѣдложение трѣба да става спорѣдъ регламента: или устно съ подкрѣпление на петъ члена отъ Събранието или писмено съ десетъ подписи.

Г. Балабановъ счита за нужно да попита г. Казанакли, прочиталъ ли е Правилника прѣди да говори за него и отъ него. Въ Правилника се казва много ясно, че устни прѣдложения отъ депутатитѣ могатъ да ставатъ сѣкога и че таквизи прѣдложения трѣба да се поддръжатъ поне отъ петъ прѣдставители. Спорѣдъ Правилника прѣдложението става и послѣ се пита, намирали то потребнитъ поддръжкж въ Събранието. Азъ мисля заключи г. Балабановъ, че прѣдложението на г. Даскалова се поддръжа отъ Събранието.

Г. Поменовъ подкрѣпя думитѣ на г. Балабанова и казва, че нѣкои отъ депутатитѣ твърдѣ скрупулозно се придръжатъ регламента, а нѣкои твърдѣ слабо. Въ въпроса на иноязычнитѣ бюлетини Правилника се наруши вчера и въпроса за това като трѣбваше да стане писмено, защото е въпросъ отъ голѣмж важность, направи се устно и никой не се погрижи да попита, да ли той се поддръжа отъ нѣколко депутати.

Тука г. Мишайковъ направи забѣлѣжка, че нѣколко прѣдложения и въпроси като се правятъ на веднажъ реда въ Събранието се побърква. За това той прѣдлага да се избере по-скоро бюрото, което ще пази реда, та че сѣгнѣ да се глѣдатъ и разискватъ прѣдложенията на Даскалова и други.

Г. Балабановъ нѣма какво да каже противъ избирането на бюрото; той само се моли щото прѣдложението на Даскалова да се земе въ вишегласие, когато и да е.

Г. Наумовъ казва, че въпросътъ на Даскалова е за него много важенъ, нъ че избирането на бюрото трѣба да стане по скоро, за да се не губи на пусти врѣмѣто, нъ г. Подпрѣдсѣдатель му забѣлѣжи че именно това са е сега и рѣшило. Прѣдложението на Даскалова се отложи и Събранието пристѣпи къмъ изборитѣ на секретаритѣ.

При това г. С. Беронъ пакъ повтори своето прѣдложение за знаанне на чужди езици отъ нѣкои изъ секретаритѣ, а

Г. Касабовъ пожела да знае, кои именно язици трѣба да се искатъ отъ секретаритѣ. Г. Грековъ мисли че тѣзи условия сж неумѣстни, защото прѣчатъ на свободжтж на изборитѣ и сж противни на вчерашното рѣшение, спорѣдъ което само Българскій Языкъ се приема за официаленъ и задлжителенъ на Събранието.

Г. Подпрѣдседателъ заблѣжи, че вчерашното рѣшение се е касало само до бюлетинитѣ, които бѣхж писани на други езици; колкото за въпроса — да ли не трѣба да се приематъ прошения и друга книжа на чужди езици въ Събранието, за това още нищо не се е рѣшило.

Велѣдствие на тая блѣжка отъ подпрѣдседателя г. Грековъ оттегли думитѣ си „за рѣшението на въпроса за употребенето само на Българскій Языкъ въ събранието и настоя на въпроса за отхвърление на условията, които се полагатъ на секретаритѣ.

Г. Беронъ обеснява причинжтж на тѣзи условия тѣй: Секретаритѣ трѣба да знаятъ нѣкои чужди езици — именно за това, каквото да можтѣ да превождатъ разнитѣ книжи отъ другъ езикъ на официалний и съ това да се избѣгватъ такжизъ мъчнотии, каквито се посрѣщяха въ вчерашното наше засѣдание по въпроса за бюлетинитѣ на другъ езикъ.

Г. Д. Цанковъ заблѣжи, че като не е още рѣшено — да ли ще се слушатъ и други езици въ Събранието, то на Секретаритѣ сега не трѣба да се налагатъ никакви условия. Когато въпроса за езицитѣ са рѣши, тогава може да се избержтѣ и лица за тѣхъ.

За сключчанне на тоя въпросъ г. Грековъ казва, че много врѣме са губи върху прѣдложението на г. Берона. Народното Събрание вече знае туй прѣдложение и своето одобрение или неодобрение ще искаже въ изборитѣ.

Г. Беронъ оттегли своето прѣдложение и пожела да се пристжпи къмъ изборитѣ.

Г. Гобрановъ прѣдложи да се даде на Събранието десетъ минути почивка, нѣ г. Кжршовски намира това за излишно и противно на тайното и самостоятелното гласоподавание.

Почивката за десетъ минути се прие.

Подиръ това, когато засѣданието се поднови и избирателнитѣ бюлетини се събрахж и провѣрихж съ участието на врѣменнитѣ квесторѣ г. г. Даскалова и А. Стоянова, узна се че по много гласове за секретари добиватъ слѣдующитѣ лица:

Г. г. Стойловъ	125	гласа
„ Гюзелевъ	167	„
„ П. Гинчевъ	136	„
„ Каролевъ	173	„
„ Горбановъ	86	„
„ Архимандр. Костантинъ	173	„
„ К. Поменовъ	82	„
„ И. Ковачевъ	72	„
„ Начевичъ	34	„

Отъ които Стойловъ, Гюзелевъ, Гинчевъ, Каролевъ и Архимандритъ Константинъ като добиватъ вишегласие, оставатъ за секретари; а между Горбанова и Поменова се произведе балотировка, която този пжтъ, по прѣд-

ложение на г. Д. Цанкова, следя съ явно гласоподаване по причиня на късното време.

Г. Горбановъ придоби вишегласието и допълни числото на секретаритѣ, пакъ по прѣдложение на г. Д. Цанкова и въ внимание на закъсняването за квестори се приехъ ония двѣ лица, които на тайното гласоподаване имаха повече гласове.

Г. Н. Михайловски (71 гласа) и г. г. Н. Даскаловъ и А. Стоиловъ (по 41 гласъ); нъ г. Даскаловъ като заяви че слѣдъ два дни ще замине за Русчукъ, дѣто са вика за нѣкакво свидѣтелство, и че за това проси да не му се налагатъ длъжности въ Събранието, за квестори се прогласиха г. г. Н. Михайловски и А. Стояновъ.

На трикратнитѣ заявления на Михайловски и Стоянова, че по никой начинъ неможатъ да приѣматъ такива длъжности, защото ужъ не щѣли можатъ да ги изпълнятъ, г. Д. Цанковъ като отговори че депутатитѣ ся длъжни да изпълняватъ Правилника и въ Събранието да нѣматъ своеволия, избранитѣ се покорихъ и приехъ новитѣ свои длъжности.

Подиръ това г. Прѣдсѣдателъ събщи на Събранието, че много отъ г. г. депутатитѣ, които сж дали прошения до прѣдсѣдателя за кратковрѣменни отпусканя, най покорно умоляватъ Събранието да обърне внимание на тѣзи просби и да ги рѣши. Нъ г. Горбановъ забѣлѣжи, че сичко туй трѣба да стане само тогава, когато сичкитѣ други работи отъ не голѣма важностъ се извършатъ.

Срѣщу това възрази г. С. Беронъ и каза че ако нѣкои отъ депутатитѣ сж били принудени да даватъ прошения и ако подирѣдсѣдателя ги прѣдлага на Събранието, това значи, че побужденията сж важни и че неудовлетворенитѣ просители ще се намѣратъ въ необходимостъ да си даджтъ оставкитѣ и да се оттеглятъ съвършено отъ Събранието.

Г. Грековъ мисли, че не е безумѣстно да се зематъ въ внимние прошенията; тий трѣба да се разглѣдятъ и да се ненасилватъ просителитѣ въ тѣхнитѣ нужди. Тѣзи прошения стоятъ отъ много дни на писалището.

Народното Събрание като се произнесе въ сщия смислъ, пристъпи се къмъ разглѣжданieto, на нѣкои отъ прѣдставенитѣ прошения.

Най напрѣдъ се прочете прошенияето на г. С. Берона. По прѣдложение отъ г. Помянова и слѣдъ изслушванието на обясненията на г. Берона даде се на послѣдния отпускъ за единъ мѣсець.

Сжщо така се даде отпускъ за по единъ мѣсець и на Дуничанскитѣ депутати, г. г. Христа Братарова, Василия Мазникова, Ивана Каранова и Димитрия Чулова.

Отпускъ отъ по десетъ дни се даде на Никополския Кассиеръ г. Дима Гендова и на прѣдсѣдателя на Окружня Съвѣтъ въ Свищовъ Гонка Ванкова.

Колкото до прозбата на г. Петра Манолова отъ г. Силистра да му се даде неопредѣленъ отпускъ на туй основание, че окружни началникъ въ речений градъ е много боленъ и желае да направи свой приврѣмененъ намѣстникъ просителя, тая прозба не се зема въ внимание отъ Събранието.

На свършване г. Кжршовски почелъ за нужно да обади на Събранието,

че единъ отъ Берковскитѣ прѣдставители, Цвѣтко Лилевъ, ако и да си е прѣдставилъ пълномощие прѣди три дни, никакъвъ отговоръ още не е получилъ за това, да ли той трѣба да счита себе си дѣйствително за прѣдставитель.

Събранието остави тоя въпросъ за слѣдующето засѣдание и г. Прѣдсѣдатель закри днешното засѣдание въ петъ часа подиръ пладнѣ. Ново засѣдание ще има въ понѣдѣльникъ, 26 того, въ опредѣлений часъ.

Предсѣдатель: **Видинский Анѳимъ.**

Уполномоченный Императорскаго Россійскаго Коммисара **С. Лукьяновъ**

Подпрѣдсѣдатель: Митрополитъ Варненский и Преславский **Симеонъ.**

Секретари: **Т. Икономовъ**

Архимандритъ Константинъ.